

УДК 687:083

СПОСОБИ ЗДІЙСНЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ В СУЧАСНИХ ШВЕЙНИХ ВИРОБАХ

Я.А. МОСКАЛЮК, В.О. ПРИВАЛА

Хмельницький національний університет

Перед вітчизняними швейними підприємствами стоять задачі освоєння нових видів конкурентоспроможної продукції, яка користувалася б попитом як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Для цього необхідно постійно оновлювати асортимент швейних виробів, шукати нові організаційно-технічні рішення, які пов'язані зі скороченням витрат, термінів розробки та освоєння нових видів виробів, наближаючи до мінімуму витрати на переналагодження, переоснащення та перебудову технологічних потоків, що їх виготовляють. Одним із шляхів рішення цієї проблеми є розробка багатофункціональних виробів, що можуть виконувати функцію декількох виробів, тобто мають здатність до трансформації [1].

Під трансформацією одягу слід розуміти здатність швейного виробу перетворюватися у виріб іншого виду, а також суттєво змінювати свої властивості, форму та силует за рахунок рухомої конструкції. Створення одягу, здатного до видозмінення, завжди було пов'язане із забезпеченням багатьох важливих функцій життєдіяльності людини. Такі вироби створюють для динамічного способу життя та життєвих ситуацій, які характеризуються частою зміною подій.

Одяг, що здатний трансформуватися, має ряд переваг перед звичайним одягом:

- по-перше, є можливим поєднання багатофункціонального одягу всередині кожного комплекту (комбінезон-штани-шорти-сумка, плащ-жакет-сумка, жакет-жилет, куртка-сумка тощо);

- по-друге, використання будь-якого виробу із комплекту як самостійного виробу;

- по-третє, формування нового складу комплекту із багатофункціональних виробів, що трансформуються і входять до складу різних комплектів;

- по-четверте, формування складу комплекту із виробів, що трансформуються [2].

Трансформація моделей одягу може досягатися шляхом використання роз'ємних/з'єднаних між собою деталей, що здатні від'єднуватися-приєднуватися, розсуватися-зсуватися, згортатися-розгортатися за рахунок таких скріплюючих елементів як гудзики, кнопки, тасьма-"блискавка", текстильна тасьма, зав'язки, шнури тощо. Це дозволяє видозмінювати модель одягу, надавати їй нових властивостей, змінювати її призначення та функції. В залежності від місця розташування оздоблювальних елементів, їх площі та маси визначаються вимоги до технологічного процесу їх виготовлення.

Трансформація одягу або зміна функцій одягу може здійснюватися за такою схемою:

1 - зміна функції на аналогічну функцію (наприклад: сукня-сукня, жакет-жакет);

2 - зміна функції на функцію зі зміщеними характеристиками (наприклад: сукня-спідниця, штани-шорти);

3 - зміна функції на функцію з різними характеристиками (наприклад: сукня-блуза);

4 - зміна функції на функцію з протилежними (інверсними) характеристиками (наприклад: сукня-комплект).

5 - поєднання вище перерахованих функцій.

Таким чином, трансформуючи виріб можна змінити не лише його зовнішній вигляд, а й функції (призначення). На основі проведення аналізу методів і засобів трансформації швейних виробів, а також ретроспективного аналізу історичного костюму, було виділено вісім базових прототипів способів трансформації одягу:

1 - поява-зникнення об'єму всього виробу;

2 - відділення-приєднання деталей або елементів одягу;

3 - регулювання-фіксація величини, об'єму, форми, силуету виробу і деталей виробу;

4 - згортання-розгортання деталей та елементів виробу;

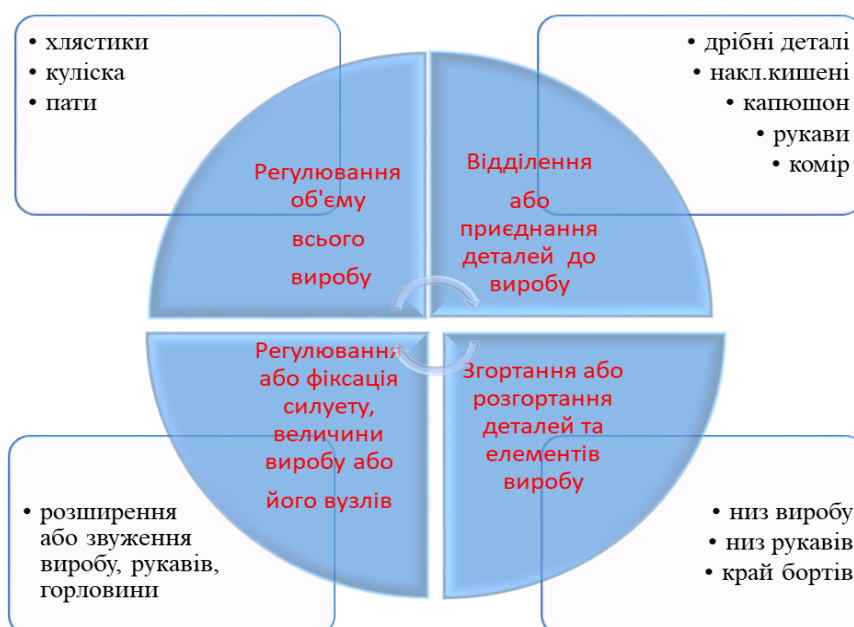
5 - розтягування-стягування деталей або частин виробу;

6 - заміщення елементів та деталей виробу іншими елементами та деталями;

7 - суміщення-розсування частин виробу;

8 - трансформація виробу за рахунок оздоблення.

На основі цих базових прототипів була здійснена систематизація прийомів та засобів трансформації швейних виробів, яка є важливою частиною вихідної інформації для проектування сучасних багатофункціональних виробів, що здатні трансформуватися (рис.1).

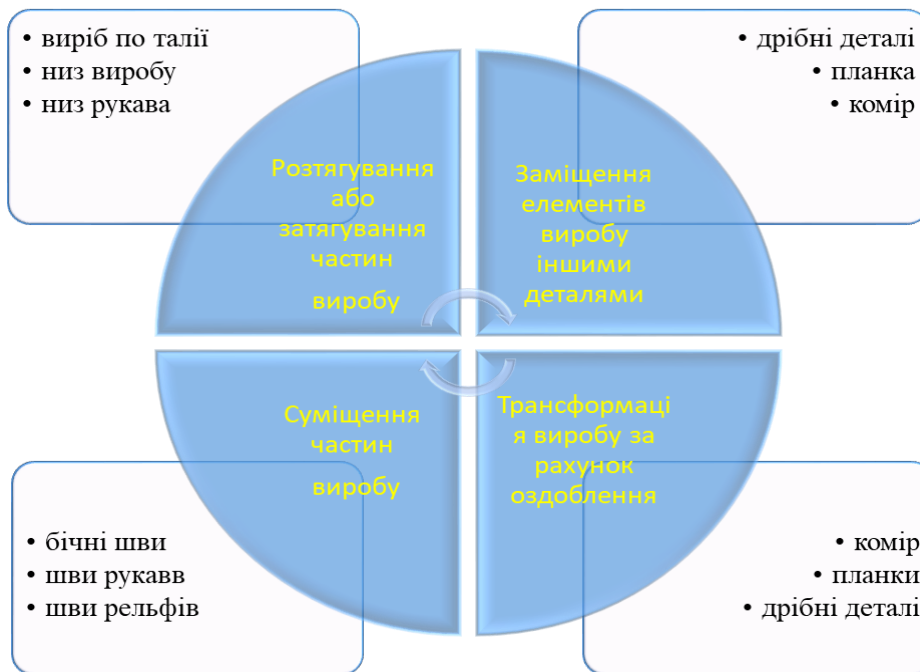

Рис. 1. Схематичне зображення існуючих прийомів та засобів трансформації сучасного одягу

Література

1. Одяг трансформер [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://berloga.in.ua/catalog/odyag>
2. Житко Т.В., Булей-Рубан Н.В. Сучасні аспекти розробки одягу типу “трансформер” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: chrome-extension://efaidnbnmnibpcsjpcglclefindmkaj/http://dspace.msu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/506/1/36_Tezy.pdf
3. Трансформація в колекціях одягу сучасних дизайнерів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://studfile.net/preview/9351549/page:2>
4. Застосування методів трансформації для дизайн-проекування колекцій жіночого одягу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/10627/1/>